EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Podnikání v elektrotechnice podle živnostenského zákona

Podnikání v elektrotechnice (KET/PELT), Přednáška č. 3

FAKULTA ELEKTROTECHNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY
V PLZNI

KET

Přednášky

Přednášky

1) Úvod do podnikání
2) Současné trendy vývoje v elektrotechnice z pohledu podnikání
3) **Podnikání v elektrotechnice podle živnostenského zákona**
4) Podnikání v elektrotechnice podle zákona o obchodních korporacích
5) Daňová soustava České republiky
6) Tvorba podnikatelského plánu
7) Základní ekonomické aspekty podnikání, ekonomické vztahy
8) Majetková a kapitálová struktura podniku
9) Náklady a výnosy podniku
10) Marketingové strategie
11) Manažerské techniky
12) Strategie, cíle a plánování podniku
13) Zajištění a řízení zdrojů pro podnikatelskou činnost

Živnostenský zákon

Úvod do podnikání

Po této přednášce budete umět:

- vysvětlit rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou
- vysvětlit pojem živnost
- popsat výhody i nevýhody živnostenského podnikání
- vysvětlit rozdíl mezi živnostmi ohlašovacími a koncesovanými
- popsat kroky při zahájení živnostenského podnikání

Klíčová slova:

- podnikatel, živnost, fyzická, právnická osoba, živnost ohlašovací, živnost koncesovaná, živnostenské podnikání

Základní právní pojmy

Základní právní pojmy

Fyzická osoba

- fyzickou osobou je každý člověk
- podnikající fyzické osoby se nazývají – osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)
- chce-li fyzická osoba začít podnikat, není třeba se bát složité administrativy ani velkých počátečních nákladů
- všechna její práva a povinnosti upravuje živnostenský zákon
- fyzická osoba od začátku ručí celým svým majetkem
- případ, kdy potíže nebo případný úpadek zaviní třetí strana, není polehčující okolností
- *soukromá osoba a fyzická osoba jsou jedno a totéž*

Použitá literatura: [1]

Základní právní pojmy

Právnická osoba

- právnická osoba je firma či organizace, která je zapsaná v obchodním rejstříku - všechna její práva a povinnosti upravuje obchodní zákoník
- na rozdíl od fyzických osob se nejedná o člověka, ale o společnost či instituci
- zákon definuje právnickou osobu jako: *organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná, právnická osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou*
- podnikání formou právnické osoby se vyplatí, pokud chcete jít do riskantnějšího oboru nebo potřebujete větší úvěr od banky
- jestliže za firmu jedná více lidí, jsou jejich práva a povinnosti ve srovnání s živnostenských podnikáním, jasně daná

Použitá literatura: [1]

Základní právní pojmy

Hlavní rozdíly mezi fyzickou a právnickou osobou:

- **ručení** – fyzické osoby ručí při podnikání celým svým majetkem – naproti tomu právnické osoby ručí pouze majetkem společnosti
- **daně** – fyzické osoby platí 15% daň z příjmu fyzických osob – právnické osoby pak platí 19% daň z příjmu právnických osob
- **účetnictví** – právnické osoby mají na rozdíl od fyzických osob povinnost vést podvojné účetnictví – živnostníci buď vedou daňovou evidenci nebo využívají výdajový paušál
- **majetek** – podnikatele, kteří podnikají jako právnická osoba mají možnost převést majetek na firmu
- právnickou osobu lze na rozdíl o živnosti prodat – podnikat jako firma je obecně také prestižnější než podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná

Základní právní pojmy

- podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku
- podnikatelem může být jak fyzická osoba podnikající na základě živnostenského či jiného oprávnění, tak právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku
- osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění jsou zapsání do živnostenského rejstříku
- do obchodního rejstříku se zapisují obchodní společnosti a družstva, popřípadě i podnikatelé podnikající na základě živnostenského oprávnění, pokud o zápis do obchodního rejstříku požádají

Použitá literatura: [2]

Základní právní pojmy

- **živnostenský zákon** specifikuje pojmy jako živnost, živnostenský rejstřík, provozování živnosti průmyslovým způsobem, překážky provozování živnosti, všeobecné podmínky provozování živnosti, a druhy živností – ohlašovací a koncesované, předmět podnikání
- v **zákoně o obchodních korporacích** lze zjistit právní význam pojmů podnikání, podnikatel, podnik, obchodní firma, neoprávněné podnikání, místo podnikání fyzické osoby, sídlo právnické osoby, obchodní rejstřík, obchodní majetek, čistý obchodní majetek a vlastní kapitál
- dále jsou zde upraveny obchodní společnosti (s.r.o., v.o.s., a.s., k.s.) a družstvo
- **občanský zákoník** vymezuje mimo jiných pojmy fyzická osoba, právnická osoba, zájmová sdružení právnických osob, smlouvy, smluvní vztahy, spoluvlastnictví a společné jmění, smlouvu o sdružení

Použitá literatura: [2,3]

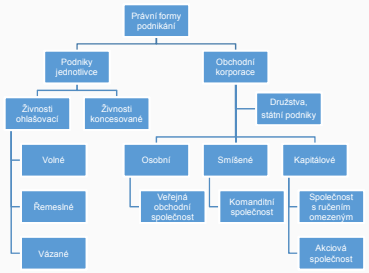

Právní pojmy podnikání

Právní pojmy podnikání

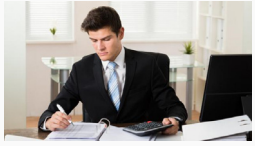
- **podnik jednotlivce** – podnikání fyzické osoby na základě živnostenského či jiného oprávnění
- **obchodní korporace**
  - osobní
  - kapitálové
  - smíšené
- **družstva**
- dále je možné do klasifikace zahrnout neziskové organizace a státní podniky - tyto organizace nejsou provozovány za účelem dosažení zisku

Právní formy podnikání

Osobní společnosti

- neomezeně a solidární ručí společníci ze závazky společnosti, a to i osobním majetkem!
- solidární = kterýkoliv společník může být vyzván, aby uhradil všechny dluhy společnosti, neznamená, že ručí stejným dílem
- osobní účast společníků na řízení společnosti (nemají statutární orgány)
- nemají ze zákona předepsán minimální základní kapitál společnosti

Použitá literatura: [5]

Kapitálové společnosti

- omezené nebo žádné ručení společníků za závazky společnosti
- osobní účast společníků na řízení není vyžadována
- jsou stanoveny zásady tvorby statutárních orgánů společnosti
- zákon ukládá vložit minimální základní kapitál a tvořit rezervní fondy

Použitá literatura: [5]

Podnik jednotlivce - živnost

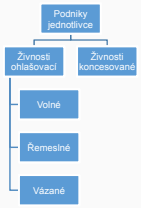
Živnost

- podnik jednotlivce je vlastněn jednou osobou
- nejčastěji mají podniky jednotlivce formu živnosti
- živnost může založit fyzická nebo právnická osoba
- obecně platné podmínky pro provozování živnosti (platné jak pro živnosti ohlašovací tak koncesované) jsou:
  - dosažení věku 18 let
  - způsobilost k právním úkonům
  - bezúhonnost (skutková podstata trestného činu uvedeného v rejstříku trestů nesmí souviset s předmětem podnikání)
  - splněná daňová povinnost vůči daňovému úřady a správě sociálního zabezpečení

Použitá literatura: [2]

Živnost

- další podmínky, které musí žadatel splňovat, jsou dány typem živnosti, kterou chce žadatel provozovat
- živnostenský zákon dělí živnosti na živnosti ohlašovací a živnosti koncesované

Použitá literatura: [2]

Živnost ohlašovací

- pokud jsou splněny podmínky spojené s provozováním ohlašovací živnosti, pak mohou být tyto činnost provozovány pouze na základě ohlášení
- do ohlašovacích živností patří živnosti:
  - živnosti volné
  - živnosti řemeslné
  - živnosti vázané
- tyto tři skupiny se liší podmínkami, které musí ohlašovatel živnosti splňovat

Použitá literatura: [2]

Živnost ohlašovací

Volné živnosti

- nejsou podmíněny odbornou způsobilostí
- jsou omezeny pouze základními podmínkami (obecně platné podmínky provozování živnosti)
- do této skupiny spadají ohlašovací živnosti, které nejsou řemeslnými a vázanými
- *patří sem například výroba nápojů, výroba textilního zboží, výroba plastových výrobků, velkoobchod, maloobchod se smíšeným zbožím, ubytovací služby, realitní činnost atd.*

Použitá literatura: [2]

Živnost ohlašovací

Řemeslné živnosti

- může provozovat osoba s odbornou způsobilostí, která je dána minimálně výučním listem v oboru nebo praxí 3 roky v oboru, ve kterém má být živnost vykonávána
- *patří sem například zámečnictví, hostinská činnost, truhlářství, hodinářství, zednictví*

Vázané živnosti

- jsou pro každou činnost zvlášť v živnostenském zákoně uvedeny podmínky získání živnosti
- *patří sem například výroba, montáž a opravy tlakových zařízení*

Použitá literatura: [2]

Živnost koncesovaná

- koncesované živnosti mohou být vykonávány jen na základě získání tzv. koncese (povolení)
- žadateli nevzniká právní nárok na získání koncese, tzn., že i když splňuje žadatel všechny podmínky stanovené zákonem, koncese nemusí být z vyšší moci udělena
- k tomu, aby mohl žadatel získat koncesi, musí mít odpovídající vzdělání (uvedeno v zákoně, jaké vzdělání je k jednotlivým činnostem potřebné), absolvovat speciální kurzy apod.
- *příkladem koncesované živnosti je provozování střelnic, provádění pyrotechnického průzkumu, provádění trhacích a ohňostrojových prací, provozování pohřební služby …*

Použitá literatura: [2]

Živnost

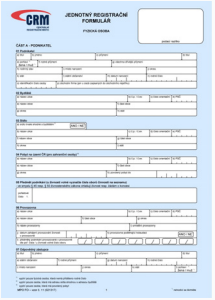
- živnost je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem
- **způsob a rozsah ručení** – neomezeně celým majetkem
- **oprávnění k řízení** – řídí sám
- **počet zakladatelů** – jedna fyzická osoba
- **nároky na počáteční kapitál** – není povinnost
- **administrativní náročnost** – nízké, živnostenské oprávnění
- **účast na zisku** – zůstává celý podnikateli
- **přístup ke kapitálu** – omezený
- **daňové zatížení** – daň z příjmu fyzických osob

Použitá literatura: [2]

Zahájení živnostenského podnikání

Zahájení živnostenského podnikání

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

Zahájení živnostenského podnikání

- pro získání živnostenského oprávnění je potřeba vyplnit jednotný registrační formulář
- je možné jej podat osobně nebo také elektronicky: Ministerstva průmyslu a obchodu (web)

Návštěva živnostenského úřadu

- již není nutné jít na živnostenský úřad v místě trvalého bydliště, o založení živnosti je možné požádat v kterémkoli městě
- co je potřeba s sebou?
  - občanský průkaz
  - 1 000 Kč na správní poplatek založení živnosti
  - čísla živností, které chcete vykonávat
  - Již není potřeba výpis z rejstříku trestů, tuto informaci si dohledá úřad sám

Použitá literatura: [4]

Zahájení živnostenského podnikání

Jakou živnost si vybrat?

- před tím, než vyrazíte na živnostenský úřad, si prostudujte živnostenský zákon
- najděte si tu živnost, které se chcete věnovat a teprve poté zajděte danou živnost ohlásit
- také si rovnou promyslete to, jestli nebudete pracovat současně ve více oborech - *příkladem může být živnostenské oprávnění na živnost - redaktor a fotograf*
- pokud tedy budete vykonávat služby v několika dalších oborech, nechte si je zapsat všechny!
- **za první ohlášení živnosti zaplatíte 1 000 Kč, za každé další ohlášení živnosti zaplatíte 500 Kč**

Použitá literatura: [4]

Zahájení živnostenského podnikání

- vyberte si maximálně 3-4 živnosti, ať to nevypadá tak, že vlastně každou práci plánujete dělat ta trochu napůl ☺
- nová živnost „volná“ jde navíc kdykoli přidat do živnostenského oprávnění (bez poplatku)
- můžete si tedy (v případě živnosti volné) kdykoli zdarma rozšířit pole podnikání
- další věc, kterou je třeba u založení živnosti promyslet, je to, zda se vám podnikat v tomto oboru vyplatí
- nejprve to chce udělat podrobnou analýzu trhu a konkurentů a zjistit, jak se daří v podnikání s jejich živností jim
- poté propočítejte, jestli se vám investice času a peněz do dané živnosti vyplatí a zda nepostavit svoje podnikání a živnostenský list na nějaké jiné živnosti

Použitá literatura: [4]

Zahájení živnostenského podnikání

Návštěva živnostenského úřadu

- důležité je pro splňovat všeobecné podmínky, které znamenají svéprávnost a způsobilost k právním úkonům (tedy minimální věk žadatele 18 let) a bezúhonnost
- pokud ovšem plánujete založit živnost řemeslnou, je nutné splnit také podmínku odborné způsobilosti

- ***jestliže nemáte splněnou podmínku odborné způsobilosti, můžete stále živnost vykonávat prostřednictvím odpovědného zástupce***

Použitá literatura: [4]

Zahájení živnostenského podnikání

Podmínky pro založení živnosti:

- svéprávnost
- způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost
- doklad o odborné způsobilosti (živnosti řemeslné)
- stanovení adresy provozovny (u fyzických osob se může jednat o adresu bydliště)
- registrovat se poté jako OSVČ u příslušného finančního úřadu, u okresní správy sociálního zabezpečení a vaší zdravotní pojišťovny

Použitá literatura: [4]

Zahájení živnostenského podnikání

Jak poplatky na živnostenském úřadě zaplatit

- uhradit ohlášení živnosti můžete na příslušném úřadě:
  - v hotovosti
  - platební kartou
  - prostřednictvím pokladny
  - složenkou
- vždy si ale zjistěte předem, jaké možnosti na daném úřadě jsou, protože se mohou lišit
- platit tyto správní poplatky je možné pouze v české měně, tedy v českých korunách

Použitá literatura: [4]

Zahájení živnostenského podnikání

Kde se ještě hlásit

- výhodou jednotného registračního formuláře je, že se jeho prostřednictvím rovnou můžete nahlásit správě sociálního zabezpečení (web) a zdravotní pojišťovně (web)
- zároveň můžete na živnostenském úřadě vyplnit a podat i přihlášku pro finanční úřad (web) k registraci k dani z příjmů (web) nebo silniční dani (web), aniž jste museli cokoli dalšího řešit a úřady obíhat
- následně by vám měly od okresní správy sociálního zabezpečení přijít údaje pro placení záloh a přidělený variabilní symbol
- zálohy na sociální pojištění budete (nebo nebudete) platit, podle toho, jestli je pro vás podnikání hlavní nebo vedlejší činností

Použitá literatura: [4]

Zahájení živnostenského podnikání

Nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností (web)

Jednotný registrační formulář (web)

Druhy živností (web)

Závěr

Závěr

- pokud se zaměříme na primární rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou, tak ten leží v právní rovině
- zatímco fyzická osoba, jak již napovídá název, podniká pod svou původní identitou, právnická osoba představuje úplně novou entitu
- tento rozdíl přináší jiná práva a povinnosti pro každou z možností
- živnost je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem
- živnost může založit fyzická nebo právnická osoba
- živnostenský zákon dělí živnosti na živnosti ohlašovací a živnosti koncesované
- pro získání živnostenského oprávnění je potřeba vyplnit jednotný registrační formulář

Kontrolní otázky

Kontrolní otázky

1) Vysvětlete rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou.
2) Co znamená podnikat jako živnostník?
3) Popište a vysvětlete výhody i nevýhody živnostenského podnikání.
4) Jak dělíme živnosti dle živnostenského zákona?
5) Jaké živnosti patří do živností ohlašovacích?
6) Co znamená koncesovaná živnost?
7) Co všechno musím vykonat, před zahájením živnostenského podnikání?

Děkuji za pozornost.

Máte nějaké otázky??

Ing. Tomáš Řeřicha, Ph.D.,
trericha@fel.zcu.cz

Použitá literatura

[1] https://www.tovarnik.cz/rozdil-mezi-fyzickou-a-pravnickou-osobou/
Rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou
[2] Zákon č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon
[3] Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích
[4] https://www.vimvic.cz/clanek/jak-si-zaridit-zivnostensky-list-ceny-a-podminky
Jak si zařídit živnostenský list
[5] Srpová Jitka, Řehoř Václav a kol.: Základy podnikání. Praha: Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3339-5

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vzniklo za podpory projektu Západočeské univerzity v Plzni
ESF II
(reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_056/0013239)

FAKULTA ELEKTROTECHNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY
V PLZNI

KET

